

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes példány ára 20 fillér. —	Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Igmándy-utca 60 szám. Kéziratot vissza nem adunk. — Nyílt-tér garmond sora 40 fillér. —
Az új ipartörvény tervezet. Két évtized óta követeli a magyar iparososztály az avult — és a modern kor igényeinek meg nem felelő ipartörvény felfüggését és ugyancsak két évtized óta igéri valamennyi kormány a jogos kívánságok teljesítését. Kormányok jöttek, kormányok mentek, az iparosok kongresszusra gyűltek össze, határozatot hoztak s az új ipartörvény csak nem akart megszületni. Most aztán a kereskedelemügyi kormány törvényjavaslat formájába öntve, nyilvánosságra hozta az új ipartörvényt. Szterényi József kereskedelemügyi államtitkárt föltétlen elismerés illeti azért, hogy a hosszú évek fárasztó munkájának tetet adott s beváltotta azt, amit mások ígértek. A tervezetnek már a címe is elárulja, hogy igen nagyfontosságú munkáról van szó, mert a törvényjavaslat, az ipar gyakorlásáról, valamint az ipar és kereskedelmi alkalmazottak védelméről intézkedik. Az előadói tervezethez Szterényi József államtitkár irt előszót, melyben azt mondja, hogy a törvénytervezet jelen alakjában még csak egyéni állás-	foglalás, egyéni vélemény, melynek célja alapul szolgálni a törvényalkotásnak. A törvénytervezet hármass irányt kíván érvényesíteni. Az első a kézműipar védelme és fejlődése alapjainak megszilárdítása. A második a nagyipar helyzetének biztosítása. A harmadik az ipari és kereskedelmi alkalmazottak védelme. Ebből is látható, hogy a javaslatban minden benne van, amire napnap után szükségünk van. A törvénytervezetnek eddig elkészült része, mely még a nyugati kulturálmokban is megoldatlan ipari jogviszonyokat is szabályoz, a következő fejezeteket és címeket tartalmazta: I. rész. Az iparüzési jog megszerzése. Engedélyhez kötött iparosok. Telepengedélyhez kötött iparosok. Házi és vándoripar. Az iparüzés gyakorlása. Engedélyhez kötött iparok gyakorlása. Vásári jog. Üzletátruházás, fióktelepek. Végeladások. Különös határozmányok bizonyos engedélyhez nem kötött iparok gyakorlása tekintetében, II. része. Tanviszony. Munkaviszony. A kereskedelmi alkalmazottak,	műszaki és magántisztviselők munkaviszonya. Munkarend. III. rész. Munkaidő. Nők és tizenhat éven aluli gyermekek munkaidejéről. Iparossegédek, gyári munkások. IV. rész. A testi épség és egészség védelme. Ipartelügyelet. V. rész. Munkaközvetítés. E tervezet folytatása lesz a sztrájkjog szabályozása oly módon, hogy a munkaszünetelési jog sérelme nélkül eleje vételessék az alaptalanul fölidézett bérmozgalmaknak. A sztrájkjog rendezését követi az iparbiróságról szóló rész, amely teljesen megszünteti az eddigi iparhatóságok biráskodási jogát és paritásos alapon a munkaadókból és munkásokból szervezett autonóm testületekre ruhazza. Az egész törvény körülbelül ezer szakaszból fog állani, amelyek közül hatszáz már elkészült. A tervezet kidolgozásának és beosztásának alapjául tizenöt vaskos kötetnyi gyűjtemény szolgál, amelynek anyagát a hazai ipari viszonyokból és jogesetekből merítették. A törvény életbeletetésével föl-oszlanak a jelenlegi ipartestületek és hatalmas, széles jogkörrel rendelkező intézményekké szerveztetnek át.
Estende... Estende halkan magam magamnak A te szavaid suttogom: — „Meglássa, hogy mily hű leszek önhöz“ .. Ezeket mondtad, jól tudom. És mikor hűnek kellett vón lenned, Mikor már szentül szeretett szívem: Akkor, oh akkor hagyta magamra, Mikor szerelmed igaznak hittem Estende halkan magam magamat Azért én egyre biztatom Oh ha te nem is lettél hű hozzám: Hű lett — az édes, bús dalom. Ezek a dalok éltetnek engem, Mint harmatosepp a rózsalevelet .. Ezek a dalok zengik csodásan Örökké tartó nagy szerelmemet! Estende halkan magam magamnak A te szavaid suttogom .. A lelke bárha úgy vérzik tőle: Mégis jól esik mondanom! .. S-r József	Ilyenek ők — A „Délsomogy“ eredeti tárcája. — Irtta: Malcomes Gizella bárónő. Estélyen találkoztam-e veled, vagy tánc- közben, — midőn a legkellemesebb asztal- szomszédot ismertem meg benned, — a sas- szemedből kiáradó fluidum szellemes cseve- gés közben hatolt-e szívembe, vagy finom kezed érintette volna vállamat, midőn köpe- nyemet fölsegítetted? Nem, hisz akkor min- den a szokott módon történt volna. Csak egyetlen egyszer láttalak téged, ideálom, akkor is távolból, midőn szónok- latod erejével népedet meggyőzted és diadal- masan halomra és jogra vezetted. Minek mondjam — ugyis tudod, — hogy mind- annyi előtt tüneményes, a végzettől küldött	embernek tüntél fel, énnekem pedig hatalmas varázslónak, félistenek tetszettél. Öntudatos fellépésed, bátorságod, szavad hatalmas ereje először megindítottak, azután hatalmukba kerítették. — Nem fogod fel annak jelentőségét, hogy én a büszke, megközelíthetetlen, tétovázom, nem tudom mitévő legyek, csak azt érzem, hogy látnom, ismer-nem kell téged, hogy beszélnem kell veled. — Csak egy intésembe kerül és az ország első férfiai udvaromnál, körülöttem teremnek: — „Le a porba lábaimhoz!“ volt eddig jel-szavam és most itt állok előtted reszkedve, a félénk gyöngé nő, és aggódva kérde-m, hogy látni fogom-e? Pedig azt mondják, szép vagyok, akard tudni milyen? Magas, karesu, barna nő, mindig vig, születésemnél fogva énekesnő, hajlamból irónő, mély kedélyű, ki lelkesedik mindenért, a mi szép,

FARSANGI UJDONSÁGOK DEUTSCH DÁVID FIA
nagy választékban
raktárba érkeztek!

divatáruházában
SZIGETVÁROTT.

Elnémult harangok.

Nem a szigetvári plébánia harangjai — hanem Rákosi regényéről van a szó. Később azokról is. Az „Elnémult harangok“ című regényt valamelyik barátom, vagy barátóm évekkel ezelőtt elkérte és elvitte tőlem, maig sem hozta vissza. E lapok útján akartam nyílt kérést intézni ezen, magáról megfeledezett ismerősömhez, de e lapok szerkesztője, tisztelt Barátom uram beszélt le tervemről, mert nézete szerint magamat compromittálnám azzal: hogy jobban nem válogatom meg barátaimat és barátnöimet.

Most azonban, midőn Szigetvárott a harangozás actualissá vált — és felfujt nagy dolog lett; mint jó matróz, felhasználom a kedvező szelet, és felkérem a magáról megfeledezett barátomat; hogy az Elnémult harangokat rögtön küldje vissza; nagy szükségem van rá; hátha ezen regény lesz a Pandora szelencéje; hol a felvetett harangozás megoldási titka van elrejtve. Félek, hogy regényem nem kerül elő; azért a magam főzte tervvel kívánom e kényes kérdést megoldani.

Falun születtem, templom árnyékában nőttem fel, vallásos ember vagyok. A városi fiúk ritkábban azok; rendszeren nem vallják apjuk hitét; a leányok azonban igen is vallják az anyjuk hitét úgy a templomban, mint a divatárus boltban. Jó apám szintén nagyon vallásos ember volt, falusi tanító levén, volt hozzá ideje, hogy a helvét hitvallás tantételeit fejembe verje. Kárba veszett munka volt, mert akkor ugyan még helvét hitvallásuak voltunk; ma már csak reformátusok vagyunk. Ugy tudtam a heidelbergi kiskátét és az 5 darab regulát mint a folyó viz, mégis folyton panaszkodott kedves anyámnak, hogy nem tudok semmit, azt sem tudom, hány az Isten. Pedig dehogy nem

tudtam, jobban tudtam, mint most. Édes apám azonban a harangozás iránt némi animositással viseltetett, mert fiatal korában egy papja harangoztatni akart vele. Nem fogadott neki szót, jól tette. — Ha papja észrevette, hogy vadászni ment, korábban harangoztatott, csak hogy multságát rövidítse. Innét van az, hogy engemet a harangozástól egyenesen eltiltott.

E tilalom dacára egyszer még is harangoztam, jobban mondva fétre vertem a harangokat. Lett nagy riadalom, mely elől, és a pap elől egy korhadt bodzafára menekültem; honnét csak pactum alapján jöttem le. (Bár ne jöttem volna le, most nem penészednék bugyellárisomban a zálogcédula.) A pactum megszegésében a papot azon, reám nézve örvendetes körülmény akadályozta meg, hogy a köszvény nem az én lábomban, hanem a pap lábában volt. En azonban ma is a pactum alapján állok. Mai napig azóta nem harangoztam; nem is tudok. Pedig nagyon szívesen hallgatom a harangozást; az esti imához hívó harangszó mindig vallási ihletettségre hoz; még sem kívánom, hogy a szigetvári Plébánián meghuzzák rám, és pedig egyszerűen azért mert *nincs jogom hozzá*.

Hő óhajom azonban; hogy én is, és szigetvári hitsorsosaim is — persze Jóska barátom plágiumával élve — az emberi kor legvégső határán túl, harangszóval menjünk a paradicsomba.

Volt ugyan idő, midőn a türelmetlenség hírében álló vicárius barátom keres nélkül is ingyen kiharangoztatta két kis öcsémet, és drága jó anyámat, — legyen áldott érette, vegye itt hálás köszönetemet. — Ez az idő elmúlt, többé református halott felett nem szól a szigetvári Plébánia harangja; e miatt és e felett szigetvári hitsorsosaim ne busuljatok és ne evődjétek, ezt megváltoz-

tatni nem tudjátok. Azonban van nekem egy mentő gondolatom, igaz, hogy pénzbe kerül; hallgassatok meg.

Sok mindenre vállalkoztam én már a körülmények nyomása alatt, a mihez nem értettem. Legyen az egygyel több, az már az én szánalmas helyzetemet rosszabbá nem teheti. Tudjátok mit? Válasszatok meg engemet a szigetvári református templomba harangozóknak. Ha voksotokra bizton számíthatok (nem úgy mint nem régen történt velem), úgy a harangozói állásra ezennel nyilvánosan pályázok.

Kívül. Tisztelendő Fehérváry Gyula hobbi ref. lelkész, szigetvári fiu — és leány polgári, állami elemi iskolai ref. hitoktató urnak, korhási államilag javadalmazott temető papnak, Hobol.

Belől: Mély alázattal folyamodom Tisztelendőségedhez, legyen szíves alolított hitű hitsorsosát a szigetvári új református templomnál harangozóknak — akár fizetés nélkül — felfogadni és azon ígéretem alól — hogy soha nem harangozok — felmenteni.

Minősítvényem ez idő szerint nincs, meleg ajánló levelekkel sem szolgálhatok caution sine; de ha eselődik könyv kell, azt a főbíró jóbarátom ki fogja állítani. Kötelezem magamat, hogy 1/4 ed évi felmondás után helyemet hitsorsos druzsámnak díjtalanul átengedem. Tiszteletes uramnak alázatos szolgálója: *Tóth István* gyakornok ügyvéd, takarékpénztári, nyugdíjazott s. egyleti igazgató, visszavonult dalos egyleti elnök, stb.

Szóval kedves hitrokonaim! nem emelgős cikkel, hanem ádoza ra kész tettekkel lehet megoldani a harangozás kérdését. Ne zörgessetek ott, hol nem nyitattik; ne kérjétek ott, hol nem adatik. Ne követeljétek ti soha az evangéliumi szeretetet másoktól, hanem azt magatok cselekedjétek. Adjátok kezembe

nemes és jó, s a kinek céltudatos létében mindennek dacára kitölthetetlen ür tátong, — vágyakozás valami ismeretlen, csak sejtett fenséges után.

Csak te bírnád a szunnyadó tüzet lángoló, nemes szenvedélylyé fokozni, csak te alakíthatnál e büszke nőből boldog asszonyt. Most mindent tudsz.

Eleonóra.

Eszményem megtestesülése! Imádot Leonórá! Térdre borulva mondok köszönetet. Végre megtaláltalak! Te vagy életem ideálja! Te, a fenséges, büszke, zseniális nő, aki képes vagy eszméimet, gondolataimat megérteni és követni, akiben második éneket találok fel.

Mi a dicsőség! Mi egy egész nemzet elismerése a páratlan, nemes szerelem egy pillanatának arany napjához képest. Mit ér nek többé egész életem diadalai! Semmivé törpülnek ama kimondhatatlan boldogság előtt, hogy megtaláltalak téged, legnemesebb gyöngye a teremtésnek. — Esdve kérlek, ne várokoztass egy pillanatig sem, meghalok a vágytól, hogy téged láthassalak.

Kimondhatatlanul imád

Adolár.

Oh! Mily részegítően hangzottak édes szavaid. Igen ezek a hangok, melyek után lelkelem öntudatlanul sóvárgott. Miér kell leg-tisztább örömem, boldogságom habzó kely-

hebe ezen órában az önmegismerés keserű ürömesöppjének vegyülnie? Mert oh! nem nekem hangzottak a bűvös szavak. A legyőzhetetlen vágytól indítva hogy közeledbe férjek, véleményem szerint, kedvező álarcot öltöttem. Sajnos, nem vagyok álmaid ideálja, sem karesu, sem barna, nem vagyok, nem törekszem magas célok után, ep-ugy nem szándékozom életemet büszke hozzáféretelenségben tölteni. Középtermetű vagyok, gömbölyded szöke, piszeorru asszonyka, nem éppen engedelmes szolgálója az urnak, amennyiben ezt szeszélyeim nem engedik, megelégedett és boldog, ha valaki tubicájának, vagy drága kincsének nevez.

Ha cél, és tervnélküli körülrepedésem közben az én szanomra is hullat a sors egy parányi szerencsét és boldogságot, utána kapok, mint a kis madár, körülesipkedem és azután — vigan továbbrepülök.

Tetszem-e meg neked? Ha igen, könynyen megtalálhaod.

Ginadat.

Gina! Gina! Kedves, elragadóan bájos vagy! Ébredni álomban folyton téged látalak. Megöl a vágytalanság, reszketek a vágytól utánad, meg ma, rögtön kell, hogy lássalak. Ne rejtsd tovább az örülésig szerelmes

Adolárod előtt.

Ellenkezve, kínos, lelki harc után veszem kezembe s tollat, hogy önnek válaszoljak. Oh! hisz ezzel boldogságom egyetlen rövid szép álmát semisitem meg. Mert jaj! én nem a szép előkelő Eleonóra, sem a bájos kötekedő Gina nem vagyok. Kicsiny, sovány, vöröshajuknak teremtelt végzetem. — Semim, de semim nincsen, csak határozott zenei tehetségem az, mely ama magasabb szférákba emel, hol az igazi, örök költészet honol.

Mikor önt megpillantottam, forró vágyam támadt a boldogság után, és (ami szép asszonyoknál is megtörténik) szerelmem tárgya előtt érdekes színben kívántam feltűnni. Bocsánat! Oh, bocsáss meg, hogy semmi előny által fel nem jogosítva, parányi, rövid boldogságot mertem a sorstól kölcsönözni.

Örökké imádjá önt a szegény, kis

Margueritte.

Téged csak téged szeretlek és tied maradok változatlanul, örökké! Drága, szende angyalom! változtassuk a rövid, szép álmot sohasem végződő valósággá.

Lábaidhoz siet az örök hü

Adolár.

az aláírási ívet, nem nézvén, görög vagy nem görög, mindenkihez bekopogtatok, nem kételem; hogy mindenütt kézzel fogható kedvező választ kapok; ellenesetben pedig . . . kifogok mindenkit harangozni.

De némuljon el a tréfa. E lapok hasábjain dobatott ugyan máglyára jogom; még is komoly kívánok lenni.

Fent írottaimból kitetszik, hogy a felmerült kínos harangozás kérdését csak leki-csinylem, mert a jó izlés tiltja, hogy a gyermeknek nevének nevezem. *Vecsei* tanító ur cikke soha sem lát napvilágot, ha arról előzetesen csak sejtelmem is lett volna; mert cikke csak arra volt jó, hogy a mélyen sujtott család bánatát és fájdalmát nagyobbítsa; és alkalmat adjon tisztelendő névrokonomnak, hogy gazdag fegyvertárából sortűzet adjon ránk. Nem érdemeltük meg.

Tisztelendő káplán urnak cikke pedig arra volt jó, hogy a felekezeti békét megfegyveresse. Mindenik cikk felelősség — és szükség nélkül íródott, egyikre sem lehet ráfogni, hogy „millies repetita placebunt“ de még az én cikkemre sem ám. Félek is, hogy itt is — ott is harag kél nyomán.

Tisztelendő káplán ur példákkal illusztrált, de a római polgármester esetéről azt hiszem szándékosan megfélekedezett cikkére sem reagáltam volna, ha ezt a veszélyeztetett felekezeti béke érdekében szükségesnek nem tartottam volna és ha ő Tisztelendősége pars pro toto vádat nem emel *Balthazar et-comp* felhívásában. Ezen burkoltan oda vetett vádhoz van néhány szavam.

Én; tisztelendő Káplán ur, kis rosszakarattal a Balthazárokat alatt a zsidókat is érthettem volna, de nem tettem, mert még most is hallom az aligmultból az én Bornemissza barátom uraimnak ibis redibis tola sercegését, mire elült a vihar, mit két kis ember eléggé elnem ítelhető esete idézett fel. Nem tettem, mert tudom határozottan, hogy a református Balthazárokat méltóztatott érteni. Én ezen kenyérmezei ütközetben részt nem vehetek, nincs hozzá fegyvertáram, de szint vallok.

Jézus vallása határozottan a szegény emberek vallása, ezt tanítja Jézus élete. Bár így gondolkodom de mert a hitem szerinti reformáció nem aberráció, nem tartozom a Balthazárokat közé.

Balthazárokat vannak, voltak is, lesznek is; de egy fecske nem csinál nyarat, egyébként pedig tudhatná Tisztelendőséged, hogy intéző egyházi és világi fő uraink állást foglaltak a Balthazárokat ellen, tehát a protestantizmus egyetemét egész általánosságban megvádolni nem lehet, nem szabad, stb. és mégis stb. Miért is hát a csatakiáltás? Egy tanítónak felelősség nélkül valóban Krisztusi alázattal, és János evangélista szelidségével írott, cikke nem lehet ok, ily vehemens kirohanásra.

A mumus, mi Tisztelendőség kezébe nyomta a tollat, nincs a kertek alatt, az a távol jövő zenéje. Válik-e valóra vagy sem — nem tudom, mert dodonai jós lenni nem akarok, de meggyőződésem az, hogy annak megoldása nem a jelenkor Balthazárjaira bízott.

Tudom azonban, hogy van egy új secta, mely a rombolás és az universalis secularizáció jegyében született, mely Tisztelendőség kérdéseire azzal fog felelni, hogy a tor-

nyokról a keresztet a földre huzni, a kakast elröppenteni törekszik. Ezen közös ellenségünk ellen kell tömött csatarendbe sorakozni, mert különben inter duos litigantes tertius guadet. Akkor pedig mi sirunk, tán futunk is.

Tán hegyes tollal, de Istenemre Jánus arezczal írott gyenge czikomet két kéréssel zárom be.

Ha cikkeink után bármelyik szigetvári hitsorsos harangozás végett Tisztelendőségédnél alkalmatlankodnék, méltóztassék őt ki és hozzám utasítani, majd én beharangozok neki.

Második tiszteletteljes kérésem az: Harangozás nélkül temessük el a harangozás békehomlasztó ügyét.

Ha már a halál kegyetlen hirtelenséggel kioltott egy nemes életet és megfagyasztott egy forró szívet, hadd lengjen a béke elköltözött barátunk emléke felett és ne düljön a tollharcz a felekezeti viszály annak sirjánál, ki mindenkit vallás különbség nélkül tudott szeretni. Értsék és szívleljék meg ezen kérelmemet a tisztelendő katolicus és református pap urak.

Ezen két kéréssel tartoztam a mindenki által nagyrabecsült gyászoló családnak és az általam féltékenyen őrzött és melegen ápolat felekezeti békének.

Szigetvár, 1908 február 15.

másik Tóth.

H I R E K.

Ne menjeteK Amerikába.

Figyelmeztetés a tengeren túlról.

— Levél a szerkesztőhöz. —

A napokban levél érkezett lapunk szerkesztőjéhez a sokszor magasztalt eldöradóból Amerikából, *Darabos Vince* volt szigetvári lakos, ki még ma is ott van, elszomorító jezeményeket közöl és figyelmezteti honfitársait, hogy el ne hagyják a Magyar hazát.

Mindezekről mi is tudomással birunk s valóban úgy van, hogy Amerikában fél év óta rossz sorsa van a munkásnak. Magában New-Jorkban husz ezer magyar lézeng munka nélkül és közülük sokan keserű tapasztalatokkal, mint koldusok térnek vissza.

Külömben itt közöljük *Darabos* levelét:

Tisztelt Szerkesztő ur!

Leszált a téli nap a Mississippi partján elterülő Szt Paul városában is. Az éj beálltával kigyulnak a világváros gáz- és villany lámpáinak ezrei, tündérfénybe vonva a komor köépületeket.

Tündérfény, pompa és — nyomoruság. Mert a beállt nagy amerikai gazdasági válság munkavesztette tette a munkások ezreit. Ezeket látni ott a fényben uszó utcákon; ők e nyomornak megtestesült mártírjai, akik egy jobb jövő reményében, hazát elhagyva, idegenbe jöttek fázni és éhezni.

A nemzetek fiai a munkásnép ezre munka nélkül s így kereset és pénz nélkül. Most látni, hogy a dollár min-

denható. Nélküle nincs kenyér, nincs fűtött szoba.

A nyomorgó nép látása késztetett, hogy tollat ragadjak s irás útján kiált-sam oda honfitársainak. Maradjatok otthon, ne jöjjetek nyomorogni Amerikába!

Ezrek és ezrek hagyják el a new-yorki kikötőt, hogy vissza menjenek az édes hazába, hol élnünk s halnunk kell a költő szava szerint. Lejnem irható az a nyomoruság a mi jelenleg itt a munkás nép között van.

Higgyenek kedves honfitársaim szavaimnak, ne áltassák magukat csaló ügynökök által.

Maradj hazádban magyar s ne fuss a dollár után, mely nyomoruságba dönt s könyvet csal szemedbe a villanyfényes utcákon messze, messze Amerikában.

Tisztelettel

St. Paul, Minn, 1908 I./29.

Darabos Vince

(volt szigetvári lakos).

Mi pedig Amerikába azt üzenjük, (miután a Délsomogy oda is több példányba jár) hogy Magyarországon az a vélemény, hogy hozassa haza a kormány az idegenben munka nélkül lézengő és sanyalódó Magyar inségeseket állam költségén és konzulátusaink útján lássák el őket utiköltséggel. S ha ez megtörténik, — bátran elmondhatjuk, hogy ezek lesznek a haza leghivebb fiai, mert a kétségbeesés örvényéből szabadítjuk ki őket s azonkívül az ország is nyer munkáskezet, mégy pedig olyanokat, akik hasznos propagandát csinálhatnak a kivándorlás ellen.

— **A Szigetvári új esperes.** *Zichy Gyula* gróf pécsi egyházmegyei püspök *Erdély* János lakocsi esperes-plébánost, egészségi állapotára való tekintettel, esperesi méltóságától fölmentette s helyébe *Herger József* szigetvári plébánost nevezte ki a szigetvári kerület esperessévé.

— **Államsegély a megyebeli tanítóknak.** Vármegyénkből mintegy 200 tanító folyamodott a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez államsegélyért. Ezeket a kérvényeket dr *Gulyás* Ferenc tanfelügyelő pártolón terjesztette fel a miniszterhez.

— **Óriási adóhátralék.** *Solymássi* Ágost pénzügyigazgató a mult havi adófizetésekről az alábbiakat jelenti: Befolyt az összes adóhivataloknál 87.996.89 kor., vagyis 30.983.21 koronával kevesebb a mult évi januárban befolyt összegnél. Az igali kir. adóhivatalnál 7035 koronát, a kaposvárinál 33314, a csurgóinál 6355, a lengyeltótinál 8974, a marcalinál 5819, a nagyatádinál 5443, a szigetvárinál 17722, a tabi kir. adóhivatalnál pedig 3331 koronát fizetek be adó fejében. Somogyvármegyében most 1,323.387 korona az adóhátralék.

— **A betegségek** elleni harcban a világ legkiválóbb orvosai egyesülnek. E betegségek sorában az első helyet az Epilepszia (Nyavalyatörés) foglalja el. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert alkalmaz, amelyért már a külföld is méltó elismerésben részesítette. Ez orvos Dr. *Szabó* Sándor Budapest, V. Alkotmány u. 5; ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segélyével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Leányholttest a kutban.** Mint lapunknak jelentik, a megyebeli Vése községben az egyik kutban egy fiatal leány holttestét találták. A csendőrség megállapította, hogy az illető Major Juliska 15 éves falubeli lányka, ki vasárnap eltűnt szülei lakásáról. — Azt hiszik, hogy a szegény leány kéjgyilkosság áldozata lett. A csendőrség erélyesen nyomoz e rejtélyes ügyben.

A szigetvári Szabadiskola az eredeti műsortól eltérőleg még csak két előadást tart; még pedig március hó 1.-én a francia forradalomról 45 képben és március hó 15.-én a magyar szabadságharerről 90 képben.

— **Tanító-választás.** Lakócsán a napokban tartották meg a tanítóválasztásokat. Benicsék Jenő eddigi lakócsai osztálytanítót kántortanítónak, Kruch Paula eddigi drávaszentmártoni osztálytanítónőt pedig osztálytanítónőnek választották meg.

— **Lövés az éjszakában.** Két puska-lövés hangzott el a csendes holdvilágos éjszakában a volt Csete csárdánál, ahol most Szabó István földműves lakik. Az eset ez: A gazdának két kitűnő házőrző kutyája volt amikre szükség is van olyan helyen, hogy a tolvajoktól meg legyen némileg védve. — Erre a két kutyára bosszankodott meg valaki, kinek érdekében állott az ebeket eltenni láb alól. Így történt aztán, hogy f. hó 13-án éjjel az eddig ismeretlen tettes az egyik kutyát a hidon agyonlőtte. A másik kutya meg bemenekült az udvarra s hangos esaholással kaparni kezdte az ajtót. A lövés zajára és a kutya ugatásra fölébredt a gazda és kiakart menni, de nagy izgatottságában alig tudta a zárt ajtót felnyitni. S az a pár percnyi késlekedés mentette meg az életét, mert a második lövés is eldőrdült s a löveg az ajtóba furódott, ha tehát véletlenül előbb kijöhet Szabó gazda, hát ott leli halálát. A csendőrség nyomozza a titokzatos lövöldözöt.

— **A fogház lakói.** A kaposvári törvényszéki fogháznak — mint, a kir. ügyészség jelenti — január hónapban 142 lakója volt és pedig 96 jogerősen elítelt férfi, 15 jogerősen elítelt nő, 4 felebbezés alatt álló férfi, és 5 nő vizsgálati fogoly.

— **Tolvaj takarítónő.** Régi dolog az már, hogy a házi tolvaj ellen nem óv meg bennünket semmiféle zár. Ezt igazolja a sok eset közül az alábbi is: Nagy Károly helybéli lakos nyug. kasznár házához volt bejáratos Kütreiber Lina 16 éves fiatal leány, ki annyira megleledkezett magáról, hogy az övé és másé között különbséget nem ismert. Így történt aztán, hogy több ruhaneműt (könyvelül 15 kor. értékben) ellopott. Feljelentés folytán a csendőrök nyomoztak és valatórát fogták Lina kisasszonyt, ki eleinte erősen tagadta, hogy ő volna a tettes, de a lakásán megtartott kutatás alkalmával a lopott ruhaneműekből több darabot megtaláltak nála — ezután már nem tagadott. Kütreiber Linát a csendőrség feljelentete a bíróságnál.

(—) **Bál és multságokra** legszebben nyakkendő, frak és smoking ingek, gallérkézlelők, ing gombok, selyem és alkalmi blousok, legyezők, ruhadiszek, legjobb szabású fűzők (Mieder.) Lehr Izidor úri és női divatáruházában Pécs Király-utca a (színház mellett.) Telefon 388 sz. Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltenek.

— **Meghiúsult lopás.** A baresi sertés hizlalda gözmalmában éppen akkor érték tetten két társával Borbás Gábor napszámot midőn egy zsák lisztet elakartak lopni. Az esetről jelentést tettek a bíróságnál.

A sorozások vármegyénkben.

Kaeskovics Lajos alispán most már véglegesen megállapította a katonai sorozások idejét s a sorozó-bizottságok polgári elnökeit és orvosait. A sorozó-bizottságok a következő sorrendben fogják teljesíteni tisztókat:

Igal. Március 2. 3. 4. 5. 6. Elnök: Gaál Gyula; orvos: dr. Kollár Lajos. Állításkötelesek száma 788.

Tab. Március 9. 10. 11. 12. Elnök: Kaeskovics Lajos alispán; orvos: dr. Szaploneczay Manó. Állításkötelesek száma 685.

Lengyeltői. Március 14. 16. 17. 18. 19. Elnök: Tallián Andor; orvos: dr. Berzsenyi Sándor. Állításkötelesek száma 738.

Marczali. Március 21. 23. 24. 26. 27. 28. Elnök: Kaeskovics Lajos alispán; orvos: dr. Szaploneczay Manó. Állításkötelesek 976.

Csurgó. Március 30. 31. április 1. 2. 3. 4. Elnök: báró Inkey Pál; orvos: dr. Éhn Kálmán. Állításkötelesek 906.

Nagyatád. Április 6. 7. 8. 9. 10. 13. Elnök: gróf. Széchenyi Aladár; orvos: dr. Schwarcz Mihály. Állításkötelesek 885.

Barca. Április 15. 22. 23. 24. 25. Elnök: dr. Piszár Antal; orvos: dr. Kronberger Adolf. Állításkötelesek 762.

Szigetvár. Április 27. 28. 29. 30. Elnök: Kaeskovics Lajos alispán; orvos: dr. Szaploneczay Manó. Állításkötelesek 690.

Kaposvár. 1) Kaposvári járás. Március 30. 31., április 1. 2. 3. 4. Elnök: Plachner Sándor főjegyző; orvos: dr. Gáspár Imre Állításkötelesek 916. 2) Kaposvár város. Április 7. 8. Elnök: Plachner Sándor főjegyző; orvos: dr. Szaploneczay Manó. Állításkötelesek 214.

Törvénykezés.

§ **A kellemes asszony.** Falusiak járják a járásbírósi épület folyosóját s fűzik a szót türelemmel, amíg rájuk kerül a sor s végre egy irnok, a füle mögé toll van dugva, megjelenik az ajtóban a nevüket kiáltva.

Végre elérkezik az is s ott áll a bíró előtt Förgeteg Mihály, aki törvénybe hívta a szomszédot, meg annak asszonyát, mivel azok megverték őt.

— Tudják-e, a panaszt?

— Tudjuk. Összekülömbözésünk volt

— Az asszony is verte Förgeteget?

— Mi tagadás benne, úgy történt.

— Persze, maga vadházasságban él az asszonynyal.

A magyar mintha megütödnék ezen.

— Nono, mondja, hájszen nem olyan nagyon vad az...

Kihallgatja aztán a bíró az asszonyt, majd ítélethozatalra kerül a sor. Pénzbüntetéssel sújtja az embert is, az asszonyt is.

A férfi egykedvűen fogadja az ítéletet, csak a vállait vonogatja. Másképp az asszony. Azt roppant lesújtja a büntetés, mert kimondódik az is, hogy ha nem lehet behaj-

tani, le kell ülni. Hamar eltörik a méces és úgy zokogja:

— Nem tudom, mit akar velem a bíró úr. Istennek-embörnek kellemetős vagyok mégis elítelt.

Közgazdaság.

□ **Gazdasági munkaházak.** A Darányi földművelésügyi miniszter által közzétett hivatalos kimutatás szerint a gazdasági munkaházak építésének állami támogatásáról szóló törvény hatása alatt az 1907. évben 3105 munkaház építésére fejezték be a szükséges előmunkálatokat. Ennyi ház átvételére jelentkeztek alkalmas munkások és ennyi házra szükséges tőkét szereztek meg, valamint az építési tervek is elkészültek. A beépítendő tőke körülbelül 2.500.000 korona, mely összeg 10—20 esztendő alatt törlesztendő. A munkások évi fizetni valója a legkisebb házakért 33 korona, a legnagyobbakért 75 korona. Mindegyik háznak megfelelő udvara és kertje is lesz. A folyó évben a legtöbb munkaház (kétezeröttszáztizennhárom) az alföldi vármegyékben épül, ahol a lakásviszonyok a legrosszabbak és ahol a gazdasági munkások keresete a legkedvezőbb. A munkások építésének egyik fontos célja az Alföldön uralkodó gümökör ellen való védekezés is. Több nagy alföldi községben az új munkaházak folytán nemesak a községek külső képe változott meg, de a közegészségügyi viszonyok is jelentékenyen javultak.

□ **Védekezés a kártékony rovarok ellen.** A mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló törvény szerint a kártékony állatokat és növényeket kötelezőleg kell irtani. A kártékony rovarok legnagyobb számmal a tavasszal pusztítanak, s az idén különösen a cserebogarak nagy mennyiségben várhatók. Hogy a mezőgazdaságra oly káros különféle állatok rovarok és növények ellen a legmesszebbmenő védekezési módot alkalmazhassák a gazdák, Darányi földművelési miniszter elrendelte, hogy az egyes kártékony állatok, rovarok és növények legsikeresebb irtási módjára a rovarani állomás utmutatókat dolgozzon ki. Ezek az utmutatók a szakemberek legújabb tapasztalatainak és a tudomány legújabb vímányainak felhasználásával ismertetik a védekezés legravezetőbb módját. Az utmutatókat a magyar királyi rovarani állomás Budapest II. kerület Deb- rői-ut 15 szám osztja szét és bárki megkapja ingyen és bérmentve, aki az állomástól akár egy levelezőlapon is kéri.

Külömfélék.

— **(Fa kalapok.)** A japánoknak nagy fáradsággal sikerült a fát olyan finom és ellenálló rostokká felaprózni hogy fonnai, és szóni egyaránt lehet őket. Cseresznye, fűz, fenyő, nyárfa és ciprus szolgálatja az anyagot ezekhez a farostokhoz melyeket 3-4 centiméter szélesre szeldelnek s kis csomagokba kötve hoznak kereskedésbe. Ezek a japán fakalapok az idén erős versenyt fognak csinálni Európában a szalmakalapoknak, hogy azonban megnyerik-e a mi közönségünk tetszését, az még kérdés.

— **Milyen vallást követnek az emberek?** P. Krose, egy jezsuita atya, összeszámította, hogy melyik vallásnak mennyi a követője. Eszerint földünk összes népessége 1527 millió lelket számít. Ezekből 1900-ban *katolikus* volt 244 millió 506 ezer, *protestáns* keresztény volt 529 millió 17 ezer, az össznépességnek 33,5 százaléka, vagyis minden száz lélekre esik 33 és fél keresztény. *Mohamedán* volt 202 millió 48 ezer, *zsidó* 11 millió 37 ezer. Az egy istenben hívők száma tehát 742 millió 120 ezer, vagyis 48,7 százalék, azaz ugyiszólván a fele az összemehiségnek. A több istent vallók közt legnagyobb számmal vannak a *Confucius* követői 235 millió lélekkel ezek után következnek a *Bráhmaizmus*, vagyis *Hinduizmus* hívei 230 millió lélekkel s a *Buddhizmus* követői 120 millió lélekkel. Az emberiség nagyobb fele nem keresztény.

— **(Leányvásár.)** Ecaussines belga falu eladó lányainak az az eredeti ötletük támadt, hogy leányvásárt rendezzenek s meghívják rá a szomszédos falvak és városok legényeit. A saját falujok legényeit kizárták a vásárról, mint akik részegesek és duhajok. Az első vásár szép sikerrel folyt le, miután több lány jegyet váltott rajta. Mult vasárnap a falu 97 lánya gyűlést tartott s egyhangúlag kimondták, hogy az idej leányvásárt pünkösdi hétfőjén tartják meg. A 97 lány körmenetet tart a községben s aztán ozsonnát ad a legényeknek. Itt megismerkedve egymással, a lányok bemutatják a legényeket a szüleiknek. A vásárt fáklásmenet zárja be.

— **(Egy orchidea 28 750 koronáért.)** A régi idők, mikor a hollandok egy tulipán hagymáért ezereket kaptak, újra feléledni látszanak. Így Londonban egy ritka orchideaért, mely a manchesteri világiállításon két aranyérmét nyert, 28.750 koronát fizettek. Ugyanígy orchidea 1903-ban 20.000 koronán kelt el. Amerikában egy tő fehér szegfűért egész 40.000 koronát kínáltak, az illető kertész azonban nem fogadta el azt az árt, mert azt reméli, hogy a legközelebbi virágkiállításon még jobb áron eladhatja.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. H. K. Budapest. Legközelebb sorát ejtjük. Üdv!

S. D. Hatvan. Sajnálatomra e számban nem közölhetjük, mert ugyan e tárgyban már egy másik előbb érkezett cikket kellett kiadnom. Esetleg a jövő számra marad, — különben levelet is írok. Üdvözlét!

R. Gy. Kár, hogy nem közölhetjük a kissé elcsúszott kidolgozás miatt. A témája kedves, ötletes, **Tudósító.** Csak küldje be őket. **Többeknek** legközelebb válaszolunk.

NYILT-TÉR.

E rovatban közléteiként nem vállal felelősséget a szerkesztő

A ki
az **Üstökösre** 1 évre 12 koronával
most előfizet

ingyen kapja

az **Üstökös** 1907 évi teljes bekötött
évfolyamát.

(600 oldal kép. élcz. tárcza stb.)

Az újév óta megjelent számokat ingyen utána küldjük.

Az **„Üstökös“** kiadóhivatala
Budapest, V. Szabadságtér 11.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint.

Árak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1908. február 14-én.

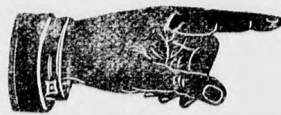
Buza	—	K. 10.20	10.50
Rozs	—	9.—	9.20
Árpa	—	7.—	7.20
Zab	—	7.—	7.20
Tengeri szemes	—	6.50	7.—
Bükköny	—	8.—	
Bab	—	7.—	

Akar

Szigetvár és vidékén, de máshol is, vevőképes közönség között vásárlókra szert tenni? Akar kevés **pénzt** áldozni és kárpótlásban részesülni? Akkor hirdessen a „Délsomogy“-ban és sok pénzt fog **keresni** és az eredménnyel nagyon meg lesz elégedve.

Bolt helyiségek

helyben a Kossuth-Lajos-tér 82 számú házban

azonnal
bérbeadó

Értekezhetni a tulajdonossal.

Fuchs A. Fia.

Fischer Zsigmond

órák ékszerész és látszerész

üzletében

Pécs, Király-utca 10 szám.

Legmegbízhatóban vásárolhatunk

ékszereket

arany női és férfi láncokat, zsebórákat jeggyűrűket, fali órákat, kínai ezüst dísz tárgyakat.

Különösen nagyválasztékban.

Optikai cikkekben

orvosi rendellet szerint minden szemhez megfelelő **szemüveg.**

Veszek régi arany és ezüst tárgyakat a legmagasabb áron.

Mindennemű javítások e szakmában pontosan eszközöltetnek.

6 sukkos hasított tölgyfa

Szöllő karót 2 mteres Tölgyfa lugososzlopot

és faragott Tölgy épületfát szállít

Löwy Márkusz fiai cég
Csokonya.

A „Szigetvár
vidéki
gazdakör“ által
szerkesztett és
kiadott

**Bér
levél**

Kaható.

Kozáry Ede

könyv-és papir-
kereskedésében

Szigetvár.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
Budapest, Vározi-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-oséplőgépek, löherő-oséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes
aszál-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Legjobb és legolcsóbb
árban vehető **czipők** vannak a
Turul czipőgyár r. t.
nagy raktárában
Pécs, Király-utca 15. szám.

Férfi erős czugos czipő — — frt. 3.50
Férfi box bőrből — — „ 4.50
Férfi erős szép fűzős czipő gavallér-
sarokkal — — „ 3.60
Ugyanez fűzős legujabb divat gavallér-
sarokkal — — „ 4.50

Női erős czugos — — frt. 3.—
Ugyanez fűzős — — „ 3.10
Ugyanez box bőrből egész finom czipő „ 4.—

A szabott árak a czipő talpába vannak vésvé
ennélfogva minden visszaélés kizárva.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Pécsett Hell! Bács nem kell!

Minden drágább lett, csak

Hell S. József órás és ékszerész
órái és ékszerei

lettek olcsóbbak.

mert elvém kevés haszon nagy forgalom

Egy Anker óra lánczettel együtt 2 kor.

Nikkel óra 5 „

Ezüst láncz 3 „

és még sok itt fel nem sorolható óra- és
ékszer gyári áron

Hell S. József

műórák és ékszerész

PÉCS, Király-utca 20.

a „Pontos óránál.”

Barcsi-járás

egy nagyobb forgalmu köz-
ségében vasut állomás hely-
ben egy nagy lakóház fél hol-
das kerttel eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Megérkeztek

Farsangi ujdonságok

Férfi és női fehérnemű

Frakk és smoking, ing

nyakkendő különlegesség

óriási raktára

legdivatossabb csont hajtű és oldal

fésű, — Legyező — Szallag —

Reform Mieder (derék fűző) — csip-

ke és ruhadiszek

Legolcsóbb árban beszerezhetők

Brucker Béla Pécs

uri és női divatruházában

Széchenyi-tér Városház épület.

Kapu bejárat mellett.

Menyasszonyi ajándéknak

alkalmas tárgyak u. m.

Étkező, mosdó, teás, bor, sör, pálinka és vizes
készletek, asztali és függőlámpák

valamint háztartási cikkek, legolcsóbban és legjobban szerezhetők be

Schnitzler Jenő, ezelőtt Ehrenfeld Vilmos

üzletében

S Z I G E T V Á R.

Téli árak az idény előrehaladottsága folytán, rend-
kívül leszállított áron!

UJ ÜVEG ÜZLET.

Ajánlom dús választéku raktáramat a legujabb mintákkal.

Reklám árak!

6 személyes étkező készlet	kor. 16.—
6 „ tea „	8.—
6 „ kávé „	8.—
6 „ mocca nagy porc. tálcával „	8.—
6 „ boros készlet „	4.—
6 „ sörös „	3.60
6 „ likőr „	2.—

Minden vevő, ki 10 korona értékűt vásárol, igényt
tarthat egy életnagyságu fényképre teljesen ingyen,
csak a díszes papírkeretért lesz 3 kor. számítva.

Alkalmi és nászajándékokban nagy választék.

A t. vevőközönség pártfogását kérve teljes tisztelettel

Pollák Sándor Pécs **Király-utca 19. sz.**
Vasvári ház.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek **Telefon szám 458.**

POLLÁR KÁROLY

óra ékszer és látszerész üzlete

PÉCS, Széchenyi-tér Takarékpénztári-palota.

A legmegbízhatóbb beszerzési for-
rás legfinomabb arany női és férfi
láncokban, briliánt s gyémánt ék-
szerek, arany jeggyűrűk, eljegyzési
ajándéktárgyak, zseb és faliorák-
ban. Chinaezüst dísz tárgyak és
evőeszközök

Szemüvegek orrszorítók a legjobb
kristályüvegből, arany double nic-
kel és celluloid foglalatban, szalon
lorgnettek gyöngyház és teknős
béka csontból műszemek színházi
és tábori látcsövek hő légsulymé-
rők és szesz mérők.

Óra, ékszer és szemüveg javítá-
sokat saját műhelyemben gyor-
san és pontosan készítek.

Régi ezüst és arany tárgyakat
készpénzért veszek vagy más új
tárgyakra becserélek.

Schwartz Izidor

uri és női divatáru üzlete

PÉCS, Király-utca (Berecz-féle ház.)

Engeszer ékszerész mellett.

Óriási választék divatos nyakkendők, férfi ingek
zsebkendők, férfi czipők és kalapokban.

Nagy raktár csipke, szallag és szabó-
kellékekben. **Szolid szabott árak.**

Nyomatott Kozáry Ede nyomdájában Szigetvár.